

Marosvásárhelyi tanácsülés

Ismét szoborügyben döntött a közgyűlés

Fotó: Nagy Tibor

A marosvásárhelyi tanács január 28-i ülésén a testület úgy döntött, kitarthat az Erdélyi Iskola szoborcsoport eredeti, tanácsi határozattal elfogadott helyszíne mellett, Nicolae Bălcescu szobrát pedig a forradalmárról elnevezett lakóegyedbe költözteti.

Antalfi Imola

A polgármesteri hivatal cégének, a Turisztikai és Vendéglátó Kft.-nek a részvényesi közgyűlésével kezdődött csütörtökön a marosvásárhelyi tanács soros ülése. A cég január 1-től kinevezett ügyvezetője, Hermann Christian Mark tartott beszámolót a vállalkozás gazdasági helyzetéről. A mintegy egyórás beszámolót követően a tanács végül nem szavazott

(Folytatás a 2. oldalon)

A magyar nyelv Romániában (Erdélyben)

A két professzor munkásságának ismeretében és a címlap láttán már lehetett sejteni, hogy a Trianon utáni Románia magyar nyelvi helyzetének, állapotának leírásáról van szó. Nagyító alá került az erdélyi és moldvai magyar (csángó) nyelvváltozat elemzése.

3.

„... egy szárny suhant felette...”

Túl sok a gyász. Az utóbbi időben a Múza oldalain is mindegyre búcsúznunk kell az irodalom és a művészetek valamelyik jelentős egyéniségétől. Most ismét Thália világát érte fájdalomvesztés. „Elment az erdélyi magyar színjátszás egyik utolsó nagymestere, a legendás Székely Színház, majd a Marosvásárhelyi Állami Színház, később Marosvásárhelyi Nemzeti Színház kiemelkedő színésznője, Mende Gaby.”

4.

Kultúra velencei tükörben

Pontosabban: fotók megkettőzve. Erre a rendezők talán nem is gondoltak, ők valószínűleg csak egy olyan szép és beszédes képiállítást akartak bemutatni a marosvásárhelyi Kultúrpalota előcsarnokában, amely méltó a magyar kultúra napjához, de a hely, a Bernády létrehozta pompás palota megsokszorozta a vizuális élményt.

5.

In Vitro – Veress Gábor Hunor a kiállító

A fiatal marosvásárhelyi szobrász-nemzedék igen aktív képviselője, Veress Gábor Hunor ezzel nyilván nem a számítástechnikába akarja beágyazni magát, a konceptuális művészet oldaláról közelíti meg a lényegét.

6.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Négy páciens életét követelte egy bukaresti kórháztűz

Kigyulladt a bukaresti Matei Balș járványkórház koronavírus-osztályának egyik kórterme péntek hajnalban, a román hatóságok közlése szerint a tűzben életét veszítette négy beteg.

Raed Arafat katasztrófavédelmi államtitkár elmondta, hogy hajnali ötkor jelezték a tüzet, amelyet a reggeli órákra sikerült eloltani. A hatóságok a helyszínen megtalálták három beteg maradványait, egy negyediket sikertelenül próbáltak újraéleszteni. További 120 páciens már kórházakban helyezték el.

Az államtitkár szerint a négy elhunyt személyen kívül más nem szenvedett égési sérülést. A koronavírus-osztályon kezelt betegek 98 százaléka lélegeztetőgéphez volt csatlakoztatva.

A hatóságok egyelőre nem nyilatkoztak arról, hogy mi okozhatta a tüzet, a tűzoltók még vizsgálják a helyszínt. A bukaresti Matei Balș járványkórház 1953-ban épült, azóta

többször korszerűsítették. A bukaresti törvényszéki ügyészség hivatalból eljárást indított gondatlanságból elkövetett emberölés gyanújával.

Legutóbb novemberben ütött ki tűz a karácsonkői kórház koronavírusos betegeket ápoló intenzív osztályán, ahol tizen vesztették életüket, heten súlyosan megsérültek. A hatóságok akkor azt állapították meg, hogy egy meghibásodott gép okozhatta a tüzet, amelyet súlyosbítottak a koronavírusos betegek lélegeztető-széhez szükséges oxigénpalackok.

Bukarestben legutóbb 2010-ben volt nagyobb kórháztűz, akkor egy szakszerűtlenül beszerelt elektromos vezeték miatt a Giulești szülészeti kórház egyik kórterme gyulladt ki, a tűzben hat csecsemő halt meg, további öt súlyosan megégett.

Román egészségügyi szakemberek szerint a kórházak többsége régi épületekben működik, amelyekben a villanyvezeték-hálózat elavult, ezért nem bír el minden rákapcsolt elektromos eszközt. (MTI)

CCCCC.CCCCC
JANUÁR

30., szombat
A Nap kel
7 óra 49 perckor,
lenyugszik
17 óra 23 perckor.
Az év 30. napja,
hátravan 335 nap.

IDŐJÁRÁS

Eső várható
Hőmérséklet:
max. 7 °C
min. 0 °C

*Isten éltesse!

Ma MARTINA és GERDA,
holnap MARCELLA napja.
MARCELLA: a Marcell férfinév női párja.

VALUTAÁRFOLYAM BNR – 2021. január 29.

1 EUR	4,8743
1 USD	4,0209
100 HUF	1,3593
1 g ARANY	240,0865

Végre kiszálláson a Maros Művészegyüttes

A Mátyás király álruhái című mesejátékkal örvendezteti meg a gyerekeket több magyarlakta városban a Maros Művészegyüttes. Az igazságos Mátyás királyról szóló tanulságos, izgalmas, mosolyt fakasztó történetek mindig lenyűgözik és ámulatba ejtik a gyerekeket.

Január 31-én Kézdivásárhelyen, a Vigadó művelődési házban, február 1-jén pedig Kovásznán, a városi művelődési házban fogják feleleveníteni a gyerekek által legkedveltebb Mátyás-történeteket: a kolozsvári bíró, a budai kutyavásár és az igazmondó juhász történetét. Február 3-án este 7 órától ismét Marosvásárhelyen, a Maros Művészegyüttes színházába várják a nagyjérdeműt, de terveik közt szerepel, hogy az előadást február folyamán bemutatják Székelykeresztúron, Csíkszeredában és Szovátán is.

Az előadás minden korosztálynak szól, a gyermekek mellett a zene és a tánc nyelvén a felnőtteket is megszólítja. Mindamelllett, hogy fontos tanulságokat közöl, egyben igazi kikapcsolódást nyújt.

Barabási Attila Csaba igazgató

Ismét szoborügyben döntött a közgyűlés

(Folytatás az 1. oldalról)

a polgármesteri hivatal cégének fizetésképtelenné nyilvánításáról, több tanácsos is azt hangoztatta, hogy ezt a lépést az adminisztrátornak kell megtennie.

A napirendi pontok megszavazása után a tanácsosok úgy döntöttek, hogy továbbra is Kelemen Márton lesz az üléselelnök. A testület tudomásul vette Molnár Ervin mandátumának megszüntetését is, és elfogadta a magánbefektetőkre vonatkozó szabályzatot.

Kétségtelenül a 9-es napirendi pont volt az egyik legvitatottabb: a határozattervezet célja az volt, hogy véglegesen meghatározza az Erdélyi Iskola szoborcsoport helyét, vagyis azt, hogy az emlékmű a Győzelem téren kapjon helyet. A gond csak az, hogy a tervezett helyszínen jelenleg Nicolae Bălcescu szobra található, amit el kellene költöztetni. A testület ezért, párhuzamosan az Erdélyi Iskola szoborcsoport helyének meghatározásával, arról is döntött, hogy hova költöztetik el a Bălcescu-szobrot. Radu Bălaș módosító indítványa szerint a Bălcescu-szobrot az azonos nevű lakónegyedbe kellene áthelyezni, végül ezt el is fogadta a testület. A vitán, amely főként Claudiu Maior, Papuc Sergiu, Radu Bălaș és Pápai László között zajlott, kiderült, hogy a tanács egy korábbi határozata alapján, amely elviekben az Erdélyi Iskola szoborcsoport helyét a vár környékén határozta meg, a polgármesteri hivatal elindította az engedélyezést, miközben egy későbbi tanácsi határozat alapján, amely az Erdélyi Iskola szoborcsoport helyét pontosan a Győzelem téren állapította meg, már van érvényes engedély erre a helyszínre. Claudiu Maior amellett kardoskodott, hogy az Erdélyi Iskola szoborcsoportnak van jóváhagyása a vár bejáratánál, már csak a talapzatot kell elhozni, és nem kellene elköltöztetni egyik szobrot a másikért. Ironikusan tette hozzá, hogy „talán holnap két színűvé változtatják a szoborcsoportot, ahogy a polgármester szereti, és talán találnak egy kék sarkot is a szobornak”. Papuc Sergiu helyretette a dolgokat, mondván, egy korábbi tanácsi határozat világosan rendelkezik a szoborcsoport helyéről, ami a Győzelem tér, a Maior által emlegetett határozat csupán elvi volt. „Világosan megszavazta a testület, hogy a Bethlen Gábor-szobor a főtéren legyen, és az

Fotó: Nagy Tibor

Erdélyi Iskola szoborcsoport a Győzelem téren. Minden engedélyt a Győzelem térre kaptunk meg” – nyilatkozta Papuc. Radu Bălaș a szobrokat elbíráló bizottság tagjaként ugyanezt erősítette meg, illetve Frunda Csege közölte, hogy a Győzelem téri helyszínt a 2017. évi 278-as tanácsi határozattal fogadták el. Pápai László Zolt szintén hangsúlyozta, hogy 2018-ban az Erdélyi Iskola szoborcsoport Győzelem téri helyszíne mellett arról is döntöttek, hogy a Bălcescu-szobrot el fogják költöztetni, csak nem határozták meg, hova. Erre ezúttal került sor: a Bălcescu negyedbeli 6-os és 10-es tömbházak közötti területen kap helyet.

Számadás és hála Nyárádszentbenedeken

Egy évvel ezelőtt az Együtt Nyárádszentbenedekért Egyesület még tervekben, célokban gazdag időszakot feltételezett, amelyekből azonban a kitörő világjárvány miatt a legtöbb félre kellett tenni, el kellett halasztani. Ennek ellenére sem múlt el eredmények nélkül a 2020. esztendő, és az ideinek is hasonló elképzelésekkel vágnak neki.

Gligor Róbert László

– Január a számadások és az új tervek, a visszatekintés és a jövő fürkészésének hónapja volt mindig, de most különösen az, amikor világszerte az elmúlt évtizedek legkülönösebb éveit zártuk, illetve köszöntöttük – kezdte a beszélgetést Nám Emese elnök.

Az elmúlt esztendőre valóban gazdag programsorozatot fogalmaztak meg: terveik között szerepelt a hagyományos kosaras bál és nótaestek szervezése, kirándulások gyerekeknek és felnőtteknek, vakációnyitó játéknapp, kézműves gyermektábor, magyarországi körút, a falumúzeum felújítása és újranyitása, tánctanfolyamok indítása, csapatépítő napok, faluközösségi találkozó szervezése, előadások különböző témakörökben, valamint az idősek hagyományos karácsonyi ajándékünnepélye. Ugyancsak tavaly ünnepelték volna a belgiumi Kasterlee településsel kötött testvérkapcsolat 30. évfordulóját, illetve a magyarországi Edve

testvértelépüléssel 20 éve fennálló barátságot. Mindezek a tervek azonban javarészt csak papírra vetve maradtak a világot megbénító járvány miatt – sorolta az eredeti elképzeléseket az elnök.

A tavaly tavasszal a Bethlen Gábor Alapkezelő 2020. évi külföldi támogatásaira vonatkozó kiírásra pályázatot nyújtott be az egyesület: az *Örizzük, továbbadjuk Nyárádszentbenedek örökségét* című pályázat nyertesnek is bizonyult, de a járványhelyzet miatt a tervezett kulturális programok szervezésére már nem kapták meg a támogatást.

Vizont a pályázatot szervezet egy 600 000 forintos támogatást ítélt meg eszközbeszerzésre, egy ifjúsági terem berendezése és ifjúsági programok indítása céljából. Az elképzelés nemcsak az egyesület jövőbeli tevékenységeit segítené, hanem szeretnék, ha a falubeli, esetleg a környékbeli ifjak is legalább hetente egy alkalommal minőségi időt tölthetnének együtt egy kellemes hangulatú és jól felszerelt ifjúsági helyiségben. Az ősz folyamán átutalt támogatás révén megvásárolták a terem kialakításához szükséges eszközöket, játékokat: egy-egy színes lézernyomatot és fénymásolót, pingpongasztalt ütökkel, labdákkal, biliárdasztalt, minifocit, elektromos céltáblát, pókerjátékot, valamint egyéb ifjúsági csapatépítő és személyiségfejlesztő társasjátékokat tudtak beszerezni. Ez a támogatás és lehetőség részben kárpótolta a sok megírsult tervet, de még mindig nincsenek célközölkben, ugyanis az

elképzelés mellé nincs meg a helyiség, ezért szükségük lesz az Ákosfalvi Polgármesteri Hivatal segítségére is. Addig is köszönettel tartoznak a BGA-nak a pályázati lehetőségért és Magyarország kormányának az anyagi támogatásért – fejtette ki Nám Emese, aki egyben azt is reméli, hogy társadalmi életünk mielőbb felszabadul a járványhelyzet miatti megkötöttségek és tiltások alól, és ifjaink is hamarosan használatba vehetik a beszerzett eszközöket, és hálásak lesznek ezért a megvalósításért.

Az egyesület már két évtizede minden évben megszervezi az

idősek karácsonyi ajándékünnepélyét, amely alkalmakkal gazdag kulturális rendezvénnyel zárták az évet a faluközösség részvételével, és ilyenkor átlagban 150-160 nyugdíjas ajándékcsoomagban is részesült. Tavaly lett volna a szép kezdeményezés huszadik alkalma, de a járvány miatt ez a rendezvény is elmaradt. Sikeres volt viszont némi örömet szerezniük a célcsoportnak, ugyanis karácsony előtt „segítő anyagok” gondoskodtak erről. A belga Kasterlee testvértelépülés bizottsága 1990 karácsonyán jött először Nyárádszentbenedekre, és a kapcsolat fennállásának 30. évfordulóján is együtt akartak lenni a falu lakóival – legalább lélekben. Így az erre a célra adományozott 800

eurós összeggel, valamint a Farel cég támogatásával és az egyesület önrészevel a helyi szervezet tagjai 140 idős falubelinek és 102 gyerekeknek vittek ajándékcsoomagot. Továbbá köszöntő levelet és jelképes ajándékot kaptak az elmúlt év során házasságot kötött ifjú párok és azok a családok, amelyek újszülöttel gazdagították a faluközösséget.

„Mindezen megvalósításokért hálával tekintünk vissza a 2020-as évre, és bizakodással, reménnyel, hittel a 2021-es év teendői, tervei, álmái felé. Isten óvja és áldja kisebb és nagyobb közösségeinket itthon, a Kárpát-medencében és szerte a nagyvilágban!” – zárta tavalyi értékelését az Együtt Nyárádszentbenedekért Egyesület elnöke.

Nem volt eredménytelen az év: a programok elmaradtak, de a karácsonyi csomagok nem – 140 időseknek és 102 gyerekeknek készítettek

Fotó: Együtt Nyárádszentbenedekért Egyesület

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁMMENEDZSER: Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujzag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujzag.ro E-mail: nepujzag@e-nepujzag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Műtsa

NÉPÚJSÁG-MELLÉKLET

SZERKESZTETTE:
NAGY MIKLÓS KUND

1471. sz., 2021. január 30.

Nagy László

Csönd

*Táncol a csönd fehér tarlón,
trombitája égszin virág,
hatalmától megnémulnak
nadasok és bölömbikák.*

*Táncol a csönd háztetőkön,
fáradtaknak jó az álom,
ablak alatt, kertek alatt
csukott szájjal danolászom.*

*Táncol a csönd, bejár minden
gödröket és szegleteket,
harmat esik, szívem fázik,
hajt a bánat leveleket.*

*Borzasodik fehér kutyám,
felettünk a bánat fája,
szemeinkben bolond hűség,
hallgatunk a nagyvilágba.*

*1978-ban ezen a napon hunyt el a költő

Both Gyula fotója

Télvarázs

Ebből eddig nem sokat nyújtott ez a sokak kedvelte évszak. Mesebeli havakért, tartós téli élményekért a hegyekre kell menni. Viszont némi kárpótlásra találhat az, aki a marosvásárhelyi Bernády Ház emeleti galériájában felkeresi a Marx József Fotóklub január 21-én nyílt tárlatát. A fotósok Téli Szalonja ezúttal teljes mértékben igazodott a nevéhez, a 25 kiállító kimondottan téli felvételekből válogatott. Új képek, noha előfordulhat, hogy egyik-másik nem az utóbbi hetekben, hónapokban készült, de csak most került a helyi nézők elé, varázslatos látványt kínálva mindabból, amit a havas táj, a tél minden öröme és nehézsége, romantikája és fagyos realitása tartogat az emberek, állatok számára. Nyilvánvaló, hogy a fehér uralja a kiállítás anyagát, a jó érzékkel ütköztetett fekete-fehér határozza meg az általános

benyomást, de a jó szemű fotográfusok annál inkább alkalmazhatják a hófödte természet ritkább, mégis mindenhol felfedezhető hangulatjelző színeinek tetszetős játékára. Amit a tárlaton látunk, az nem csak pillanatnyi esztétikai örömmel szolgál, élménytárunkat is feléleszti, alaposan megmozgatja. Hiszen a tél életkortól függetlenül mindenkit lenyűgöz valamiképpen. És ez a sokféleség jól tükröződik a galériában, akkor is, ha a téli sportok és a szórakozás vagy az emberpróbáló téli munka és életmód, netán a túrázás, a természetjárás, az ilyenkor időszerű népszokások kerülnek terítékre. Vészjósoló köd és csillámló napsütés, puha hópihék és méteres jégcsapok, hótakaróba burkolózó falu, titokzatos téli erdő, hegyhódító kirándulók és tréfás hóemberek, derék hóba merülő lovak és vígan sikló szánok, legendát idéző

viharverte fenyők, kályhafényben felragyogó szobabelsők, sorolni sem lehet, mennyi mindent nyújt a tél a kamerások számára. Hamar eldönthető, kit mi ragadott meg inkább a téli világból, de az is látszik, hogy a fotóművészet olyan szenvedély, amire rá is kell dolgozni. Az igazán ritka látványt, az olyat, amelyet más nem mutatott be, fel kell kutatni, járatlan utakon is kell csatangolni, a hideget, szelet, a mostoha körülményeket is bírni kell. Annál nagyobb viszont a siker elégtétele. Sok ismert és ismeretlen vidék tárulkozik a kiállítás közönsége elé, nagytotál és közelkép, riportszerű felvétel és életkép, színgyakorlat és minimal art-kísérletek egyaránt szemünkbe tűnnek a gazdag tárlaton. A fennállása 68. évébe lépett fotóklub ezúttal is rászolgált a figyelemre. (nk)

Czire Alpár fotója

A magyar nyelv Romániában (Erdélyben)

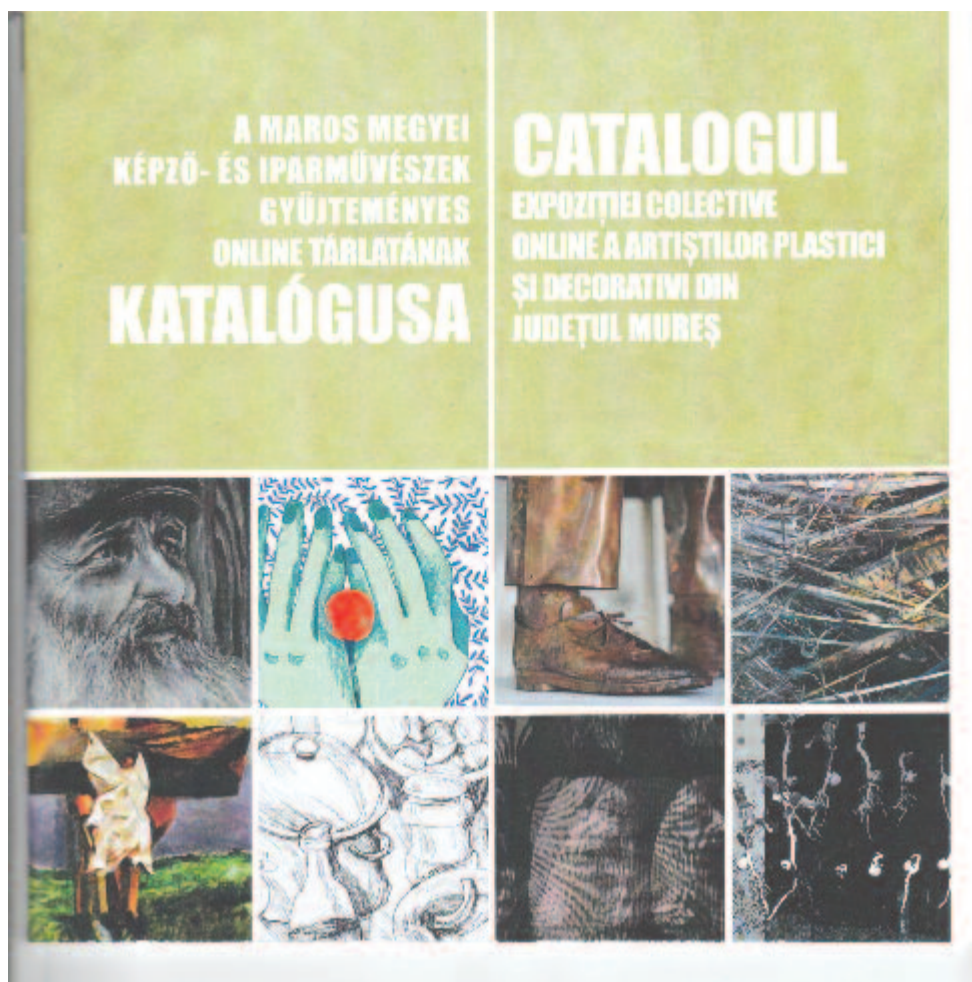
Komoróczy György

Ezzel a címmel jelent meg 2020-ban a kolozsvári Erdélyi Múzeum-Egyesület és a budapesti Gondolat Kiadó gondozásában a magyar nyelv romániai, illetve erdélyi helyzetéről szóló igen becses tudományos, szociolingvisztikai munka. Szerzői: Péntek János nyelvész akadémikus (professor emeritus) és Benő Attila nyelvész, tanszékvezető egyetemi tanár. A két professzor munkásságának ismeretében és a címlap láttán már lehetett sejteni, hogy a Trianon utáni Románia magyar nyelvi helyzetének, állapotának leírásáról van szó. Nagyító alá került az erdélyi és moldvai magyar (csángó) nyelvvaltozat elem-

zése. A két tekintélyes könyvkiadó közös munkáját az indokolja, hogy ez a kötet is része annak a Budapestről indított sorozatnak, amely a Trianon utáni utódállamokban élő kétnyelvű magyarok nyelvhasználatát vizsgálja tudományos módszerekkel, tudományos objektivitással.

A kötetek megjelenésének sorrendje: Ukrajna/Kárpátalja (1998), Szerbia/Vajdaság (1999), Szlovákia/Felvidék (2000), Ausztria/Örvidék (2012), Horvátország (2014), Szlovénia (2016), Románia/Erdély (2020). Sorozatszerkesztő: Kontra Miklós nyelvész, egyetemi tanár (Budapest).

(Folytatás a 6. oldalon)

Ajánló sorok egy online katalógushoz

Nagy Miklós Kund

Jó ügyet karolt fel a Studium-Prospero Alapítvány, kezdeményezése célba talált. Ösztönzésére és gondozásában olyan online tárlat és katalógus született, amely sokszínűen, változatosan mutatja fel a vészterhes korszak életérzéseit, azt is a nyilvánosság elé tárva, hogy 2020-ban mi foglalkoztatta a pályázatra benevezett képző- és iparművészeket. Nyilván eklektikus az összegyűlt anyag, és nem mindenik munka remekmű, de reprezentatív a változás, életkori, műfaji, stilisztikai szempontból is tág ölelésű látványt kínál a közönségnek. A példás életművel rendelkező idős alkotóktól az újtukra kereső pályakezdőkig valamennyi nemzedék megjelenik a gyűjteményben, festők, grafikusok, szobrászok, a vizuális művészetek más képviselői tükrözik vissza a maguk sajátos látásmódján, mit váltott ki belőlük a koronavírus keltette világhelyzet. Így aztán más és más megközelítésben, mégis látva-

nyosan rajzolódik ki, miket rögzített az elmúlt időszakban művészeink lelki szeizmográfiája. Azt, ami mindannyiunkat nyomaszt, csak nem tudjuk olyan érzéketlenül kivetíteni magunkból, mint a művészi vizualitás reprezentánsai: az aggodalmat, a magányt, a vágyat a járvány előtti életünk, a tevékeny, vidám közösségi lét iránt, a nyílt, maszkatlan arcokat, a szabad, megkötések nélküli mindennapok lehetőségét. A legtöbb mű álomszerűen, szurreálisan, szimbolikusan, egyéni jelrendszerben, de jól értelmezhetően fogalmazza meg mindazt, amivel mi, mai emberek küszködünk. Hogy a megszólalók többsége ezt immár a digitális univerzum nyelvét, eszköztárát használva teszi? Mi sem természetesebb. A katalógus is a virtuális galaxis dicsérendő terméke.

*A Maros megyei képző- és iparművészek gyűjteményes online tárlatának katalógusából. A kiállítás kurátora Nagy Zsolt

„... egy szárny suhant felette...”

Túl sok a gyász. Az utóbbi időben a Múzsák oldalain is mindegyre búcsúznunk kell az irodalom és a művészetek valamelyik jelentős egyéniségétől. Most ismét Thália világát érte fájdalmas veszteség. „Elment az erdélyi magyar színjátszás egyik utolsó nagyszónya, a legendás Székely Színház, majd a Marosvásárhelyi Állami Színház, később Marosvásárhelyi Nemzeti Színház kiemelkedő színésznője, Mende Gaby.” Keresztes Attila, a Tompa Miklós Társulat művészeti igazgatójának búcsúszavaiból idéztem, ahogy a továbbiakban is: „Aktív pályája több mint öt évtizede alatt férje, a színházalapító Tompa Miklós rendezései mellett olyan rendezők előadásában játszott, mint Szabó Ernő, Kovács György, Kőmíves Nagy Lajos, Harag György, Hunyadi András, Anatol Constantin, Kincses Elemér, Kovács Levente, Alexandre Colpacci, Kövesdy István vagy Bocsárdi László – és ez a névsor már önmagában a második világháború utáni erdélyi színháztörténet. Alakításai egy kiemelkedő pálya különböző színházi stílusokon és formákon átívelő kiemelkedő mérföldkövei.”

Időnként magam is írtam alakításairól, dicsértem versmondását, interjúkban kérdeztem emlékeiről. Legutóbb 2019-ben

méltattam művészetét, amikor a város 1929-ben született kiválóságainak pályáját eleve-nítettem föl a Múzsákban. A legtöbbjük már nem élt. Azóta Kedei Zoltán festőművész is elhunyt. Immár Mende Gaby művésznő is ott van az égi társulatban. Sokat játszott – írtam akkori jegyzetemben. – A színpad igazi szerelmesének bizonyult. Főszerepei között leggyakrabban a Ledér (Vörösmarty M.: Csongor és Tünde), Jelena Andrejevna (Csehov: Ványa bácsi), Mrs. Erlynne (Wilde: Lady Windermere legyezője), Fuchsné (Barta L.: Szerelem), Julia Filipovna (Gorkij: Nyaralók), Olivarez hercegnő (Schiller: Don Carlos) kerül szóba. Hosszú és sikeres pályát mondhat magáénak, rengeteg élmény gazdagította. Nehéz lehetett azután megszoknia, milyen az élet színpad nélkül, de szép emlékei némiképp kárpótolhatják. Ezeket egy egész kötetben idézte fel Szucher Ervin kérdései nyomán a Prospero Könyvek sorozatban 2014-ben megjelent beszélgetőkönyvben. Nászta Katalin a Literatura Művészeti Magazinban közölt születésnap-i összeállításában ebből a kiadványból ragadott ki részleteket. Mende Gaby szavait magunk is ebből idézzük: „Nem én állítom a Székely Színházról, hogy milyen különleges

Archív színpadi portré a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház levéltárából. Forrás: Facebook

és jó volt, ezt számos nyilatkozat, kordokumentum és az akkori rendszeres telt ház is alátámasztja. Például a kolozsvári társulat örökös tagja, Csíky András interjúkötetében egyenesen tüneményesnek és szikrázóknak nevezte. (...) Amikor '48 késő őszen a társulathoz kerültem, nagyjából már a végnapjait élte az operettkorszak, melyet Tompa soha életében nem kedvelt. De emlékszem, szinte nem volt olyan nap, amikor ne léptünk volna színre, olykor kétszer is. Amikor meg a filmharmónia játszott, mi tájoltunk. Télen fagyunk meg, hisz olykor a hó is behullott egy-egy rozoga falusi kultúrotthon színpadára, de mi úgy is szívünket-lelkünket beledva, kivágott ruhákban játszottunk. Mindaddig, amíg a vidéki közönség szeretetét éreztük, nem érdekelt a hideg, a hűlés vagy ezek következményei (...) A tapsnál jobb érzés a világon nincs! Bár őszintén megvallom, jó érzés lehet gazdagnak lenni és jó módban élni, de engem csak az imádott közönségem érdekelt. Mindig is úgy éreztem, a publikum hálája megfizethetetlen.”

Azok a vásárhelyiek, akik látták játszani, hallották verset mondani, biztos nem felejtik. A kolozsváriak sem, hiszen ott is volt nagy

visszhangú alakítása, az egyik darabban éppen a fia, Tompa Gábor rendező volt a szereplőtársa. De egykori kollégái is szívesen emlékeztek vissza a közös sikerekre, és emberi értékeiről sem feledkeztek meg. Bács Ferenc, aki pár hónappal azelőtt halt meg, mielőtt a fenti soraim megjelentek, egy pár évvel korábbi, hosszú budapesti beszélgetésünk során így emlékezett marosvásárhelyi színészi indulására:

„Mende Gaby apját játszottam az egyik darabban, nem volt nagy feladat. Hozzá kellett öregednem a szerephez, hisz még Gabynál is fiatalabb voltam. Fehér haj, kemény sminkelés, minden, ami kell. Tompa volt a rendező. Ő különben elég ritkán osztott szerepet a feleségének. Gaby mostanában is fel-felhív telefonon. »Feri, mindig sírok és örülök a sikereidnek. Milyen boldog lehetsz, hogy olyan szép filmszerepeket kaptál.« És sorolja, hogy ez meg ez, meg ez! Ő felhív. Más senki.”

Sajnos már Ő sem veheti fel a telefont, hogy magányos kollégákra rákérdezzon. De fenn biztos jó társaságba került. Talán vitt annyi tapsot magával, hogy soha ki ne fogyjon belőle. (N.M.K.)

Márton Károly versei Gyorsposta

Szőcs Gézához

Folytatásod lesz,
Mint a történelemnek.
Makacsul hiszem.

Kedei Zoltánhoz

Tudod, sokan meg-
Sirattak, de néhányan
Még könnyeztünk is.

Bálint Zsigmond felvétele a Nyugati-Kárpátokból

Kultúra velencei tükörben

Pontosabban: fotók megkettőzve. Erre a rendezők talán nem is gondoltak, ők valószínűleg csak egy olyan szép és beszédes képiállítást akartak bemutatni a marosvásárhelyi Kultúrpalota előcsarnokában, amely méltó a magyar kultúra napjához, de a hely, a Bernády létrehozta pompás palota megsokszorozta a vizuális élményt. Az állványokra helyezett felnagyított fotók az előcsarnok két oldalán álló tükrökben visszatükröződve virtuális ráadással örvendeztették meg az ott állókat.

A Maros megyei EMKE kezdeményezte január 22-i ünnepi eseménysor részeként ez a jelenség csak amolyan kuriózum volt, amit egyesek észrevettek, mások nem, a fotókiállítás nyilván önmagában érdemes az elismerésre. Annál is inkább, mivel a képek dandárját ezen a tárlaton is a Marx József Fotóklub biztosította, ezáltal jelezve, milyen nagy művészi potenciállal és utánpótlással rendelkezik. Sok közismert, nemzetközileg is többszörösen díjazott fotós hozta el egy-két felvételét a rendezvényre, kiállítottak a tehetségüket újabban érvényre juttatók is, aminek nyomán egy olyan színes, átfogó összkép rajzolódott ki, amely a megye magyar kultúrájának számos fontos vetületét felmutatta. Az épített örökségtől a népi táncmozgalomig, a népviselettől a hitviláig, a népi mesterségektől a népszokásokig megannyi fotó szemlélteti, mennyi értékkel rendelkezünk, de arra is figyelmeztet ez a szép képanyag, hogy van mit óvnunk és továbbadnunk az utánunk jövő nemzedékeknek.

Barabási Attila Csaba székelyvécei fotója

Tükörjáték

Tűsarok

Sebestyén Péter

Az orvos levetette köpenyét, és ingujjban odaült a székre. Bal karján följebb húzta az inget, majd a nővér megtisztította az oltás helyét, és belesúrta a fecskendő. Néhány pillanat múlva egy kis vörös pont látszott a felkaron, azon a helyen, ahol a lyukas tű behatolt, és a vakcina szétterült a testben. Az orvos enyhe émelygést érzett, egyfajta lázas melegséget, s mintha egy kicsit szédült is volna. Felállt, felöltözött, majd elhagyta az oltásközpontot. Sápadt volt, szomjazott. Visszament a gárdaszobába, és leült az ágy szélére.

Kinn mentők szirénáztak, varjak károgtak a kórházat övező platánok lombjain, a szél vastag hópelyheket csapott az ablakhoz. Az orvos arra gondolt, ha eddig nem kapta el a vírust, oltás nélkül, most ennek is eljött az ideje. Társai már cikizték is azért, amiért utolsóként adatta be magának. Ráadásul a legutolsó adagot.

Közben az országban is krízis lett. Kitért a hisztéria, hogy nem elég az oltóanyag, egyre több a beteg, a gyártók sem bírják tartani az ütemtervet. A világszervezet már kongatta a vészharangot, hogy nem is jut minden országnak kellő mennyiségű gyógyszer. Így meg lehetetlen megállítani a fertőzést.

Kopogtak az ajtón:

- Egy beteget várja, doktor úr!
- Azonnal jövök – válaszolta.

Egy hatvan év körüli, pirosposztagás úriember állt kint, ragyogó szemekkel, s nyújtotta is a kezét köszöntésre: – Üdvözlöm, doki. Emlékszik rám? Egy fél éve kerültem ki innen, gyógyultan. Magának köszönhetem. Azóta már a karanténból is felszabadultam, sőt most Covid-útlevélet is kaptam. Repülhetek vele bárhová!

– Isten hozta, Sándor! Miben segíthetek?

– Csak azért jöttem, hogy megháláljam.

– Ó, nem tesz semmit. Csak a dolgomat végzem.

– Sokat imádkozom Önért.

– Azt jól teszi, hisz a tudomány önmagában nem elég. Mi sem vagyunk istenek. Jézusnak könnyű, mert belelát a lélekbe. Mi még a testbe is alig.

– Doktor úr, kérem, fogadjon el tőlem egy kis apróságot. Egy csepp figyelmesség csak. És egy kis dobozkát nyújtott az orvosnak.

Az orvos átvette, kinyitotta, és meglepett tekintettel vizs-

gálta az ajándékot. Egy feszület volt, de egész különös. A korpuz körül kis rudacskákból aransugarak, a két kéz pedig kitérve, szabadon, mintegy áldó-dicsőítő tartásban az ég felé, a keresztet csak hátul deréktájon érintette a test. Feltámadt, megdicsőült Krisztust ábrázolt.

Az orvos teljesen a látvány hatása alá került. Kivette a korpuzt a dobozkából, forgatta, tapogatta, a fény felé tartotta, majd a tenyerére helyezte. Ebben a pillanatban egy hangot hallott. Ellentmondást nem tűrő, harsány szózat döngött át az egeken, a következő pillanatban pedig már úgy tűnt, benn a szíve membránja veri vissza a hangot: – Kedvemre való vagy! Ez tetszik! Ő is meggyógyult!

Mire fölnevezett, a beteg már nem volt ott. A folyosó távoli sarkából egy ijedt galambnak nyitottak ablakot a nővérek. Az orvos csak nézte, és izzadt tenyerében ösztönösen szorongatta ezt a különös feszületet. Talpas kegytárgyként csiszolták, ezüstsől. Bevitte az oryosi szobába, és felhelyezte a polcra, a sakkönyvek mellé. Úgy tetszett, mintha ragyogna.

Egy hónap múlva, amikor a második, emlékeztető oltást is megkapta, különös fájdalmak jelentkeztek az orvosban. Erőtlenység kínozza, köhögés fojtotta, légszomj gyötörte, már-már kapkodnia kellett a levegőt. A kollégák konzíliumot tartottak, majd kikérték a laboreredményeket. Kiderült, hogy súlyos, pozitív. Szövődményekkel.

Egyszemélyes kórterembe helyezték, hogy megfigyelés alatt tarthassák. Nem találkozhatott senkivel, tilos volt őt megérinteni, egy levegőt szívni vele. Közben még betegbb lett. Erőt vett rajta a csüggedés, béklyóba kötötte a kilátástalanság. Mintha Isten is elhagyta volna. Telefonjának hála, az édesanyja egy éjszaka belopózott ugyan, de őt is hamar felkutatták és karanténba helyezték. Mert megszegte a szabályt.

Gyötrelmes éjszakája volt. Ömlött róla a veríték. Pizsamája elszíneződött az izzadságtól. Mint egy véráztatta fehér köpeny baleset után, vagy mint sebészruha műtétkor. Rémálmai voltak: fényes ke-

reszt, kegyetlen ordibálások, halálhörgés körülötte vagy inkább benne.

Olykor egy-egy angyali sugallat-fuvallat érintette meg. Ilyenkor felriadt, majd ernyedten hanyatlott vissza a test. A lélek eddig ugyan kész volt, most azonban az is elbágyadt. Hiába könyörgött az angyalnak, a kelyhet neki is ki kellett innia. A többiekért. A maradékért.

Így merült álomba.

Reggel, amikor a szolgálatos orvos belépett a kórterembe, valósággal rázuhant a Fény. Szinte felölelte a túlvilági fényesség, ami benn fogadta. Akárcsak ha a napba nézett volna. Az orvos csak állt, pislogott, térdei megingogtak. Míután megdörzsölte a szemét, megrendülve vette észre, hogy kollégája orvosi köpenye szépen összehajtván ott az ágyon. Az asztalon gyertya pislákol. Mellette egy kis talpas szobrocska a feltámadt Jézussal. Zsebéhez nyúlt, a maroktelefon üzenetet jelzett.

Elolvasta: *Vészhelyzet! A járványnak vége. A vírus eltűnt. Gyere hamar!*

A nővérke tűsarkú cipőjének hangos kopogása elnyomta a kórházi sziréna hangját.

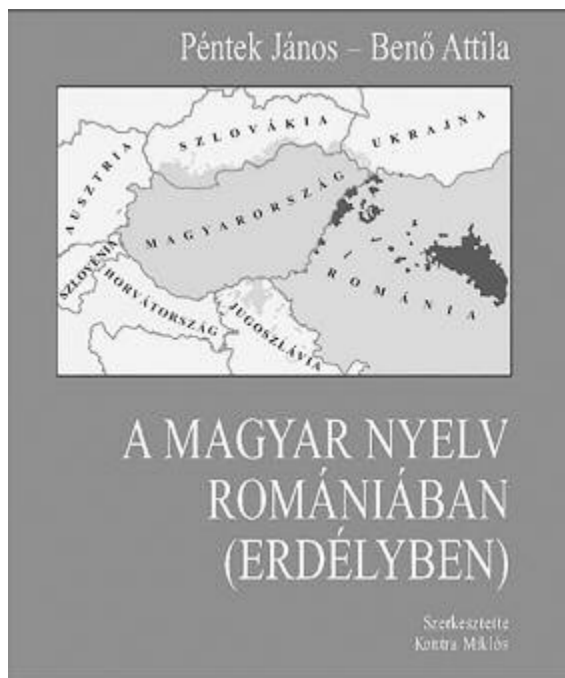
Barabási Attila Csaba fotója

A magyar nyelv Romániában (Erdélyben)

(Folytatás a 3. oldalról)

A sorozat elindításának jelentős előzményei voltak: ahhoz, hogy kutatni, elemezni lehessen a kisebbségbe – és ezáltal kétnyelvű környezetbe – került Kárpát-medencei magyarok nyelvhasználatát, a vörös diktatúrák kimúlására volt szükség (1989), utána következett egy meglehetősen heves vita a magyarországi egynyelvű magyarok és az utódállamokbeli kétnyelvű magyarok nyelvhasználatáról: vezető nyelvészek egy csoportja felrótta a magyar nyelvtudományak ama tévedését, hogy nem vizsgálta tudományos tárgyilagossággal a kétnyelvűségbe került kisebbségi magyarok nyelvhasználatát, és a magyarországi nyelvművelés a kétnyelvűségben élőknek is olyan mércét állított, mint az egynyelvűeknek. (*Nyelvmentés vagy nyelvvarulás? Vita a határon túli magyarok nyelvhasználatáról.* Osiris Kiadó, Budapest, 1998). Ennek a vitának ugyan maradtak apróbb elvarratlan száalai, most azonban nem indokolt azok felelevenítése. El kell ismernünk, hogy fontos változást eredményezett a vita, ugyanis ma már ha a magyar nyelvről, magyar nyelvi normáról (a standard változatról) vagy a magyar nyelv leírásáról beszélünk, nem pusztán a magyarországi magyar nyelvre kell gondolnunk, hanem a Kárpát-medencei magyarok nyelvére. Ezt a helyes szemléletmódot már tükrözi a 2003-ban megjelent Magyar értelmező kéziszótár 2. kiadása, ugyanis előfordulnak benne „határon túli” magyar kifejezések és jelentések, ezzel is jelezve és erősítve a nemzeti összetartozás tudatát. Jó néhány tanulmány, szakdolgozat mellett a tankönyvek is igyekeznek ezt a szemléletmódot tükrözni.

Több – szaktekintélynek számító – nyelvész szerint a kétnyelvűségben élő magyarok nyelvhasználatára ma már nem rosszabb a magyarországiakénál, csak egy kicsit má-

sabb. Ebben a „kicsit másabb”-ban szerepe van a '89 óta tapasztalható szabadságnak és a világháló nyújtotta új lehetőségeknek, mert ha nem így alakul az élet, lehet, a „na-gyon másabb” minősítést kellene most használnunk.

A szerzők szociológiai kutatásokat, felméréseket is felhasználva tudományos pontossággal, nagyon részletesen írják le a nyelv vízszintes és függőleges tagolódása szerint anyanyelvünk romániai helyzetét, állapotát, és beszélnek feltételezhető jövőjéről. Nyolc fejezetre osztották a kötetet: 1. Népek és nyelvek Erdély múltjában; 2. A magyar nyelvű közösség néhány jellemzője a 21. század 2. évtizedében; 3. Nyelvváltozatok és regiszterek; 4. Politika; 5. Nyelvhasználati szintek; 6. Kétnyelvűség a romániai beszélőközösségben; 7. Az érintkező nyelvek kontaktusnyelvészeti kérdései; 8. Összegzés. A

fejezetek 134 címet tartalmaznak. A kutatások, felmérések elemzéseihez 35 táblázat, 19 ábra és 6 térkép van mellékelve. Ezek megnevezései közt például ilyenek vannak: A történeti Erdély népességének etnikai megoszlása; Magyar nyelven tanulók száma és aránya; A médiafogyasztás nyelve; Mi határozza meg leginkább az Ön nemzeti hovatartozását?; Hol beszélnek a legszibben magyarul?; Népek a 13. század közepén; Magyar nyelvjárási régiók, szigetek, szórványok.

A fontosabbnál fontosabb nyelvi kérdések, megállapítások, gondolatok felsorolására – terjedelmi okok miatt – nincs lehetőség, célunk most csak a figyelemfelkeltés lehet. Ízelítőt kapunk – egyebek mellett – Erdély történetéből megtelepedésünktől napjainkig, benne a románok, németek (szászok), cigányok és más nemzetiségűek ideérkezéséről. Olvas-hatunk településszerkezetről, demográfiai helyzetekről, oktatásról, önazonosságtudatról (ebben az anyanyelv jelentős szerepéről), újságíróképzésről, a média nyelvhasználatáról, egyházakról (a reformáció szerepéről, felekezeti megoszlásról), a magyar–román nyelvi kapcsolatok kezdeteiről, a Trianon előidézte kétnyelvűségről, nyelvi jogokról, asszimilációs törekvésekről, a romándomináns kétnyelvűség következményeiről, nyelv-vevélemlről, nyelvi tervezésről és még nagyon sok egyébről. A nyelvi tervezés röviden fogalmazva azt jelenti, hogy a nyelvet a jövőben is alkalmassá kell tenni társadalmi szerepének betöltésére. A jövőt illetően a szerzők a felmérések alapján azt a következtetést vonják le, hogy az erdélyi magyar nyelvnek magas fokú az elismertsége a magyar anyanyelvűek körében. Ennek ellenére

ezzel a ténnyel nincsenek összhangban a beszélők napi pragmatikus döntései (mert például a tannyelv választásban sokan az államnyelvet preferálják, de említhetném a számítógépes nem magyar billentyűzet választást is, megcsúfolva az édes anyanyelvet az ékezetes nyelvhasználatával; gondoljunk például az ilyen szavakra: szárnyaló, török, tőr stb.). Péntek János és Benő Attila arra is figyelmeztet bennünket, hogy kerüljük az illúziókat, de a destruktív borúlátást is, ugyanis a magyar nyelv erdélyi jövőjének ügyében – a mostani szabadság mértékében – a felelősség, felelős cselekvés nyelvű közösségünkre hárul. Arról sem feledkezve meg, hogy a jövő a gyermekekben van!

A kötetet nyelvhasználati kérdőív, név- és tárgymutató egészíti ki. A névmutató szerint ebben a meglehetősen komplex munkában a szerzők az itt következő jeles hazai – kolozsvári – szakemberek kutatásaira hivatkoznak leggyakrabban: Kádár Edit nyelvész, egyetemi docens; Szikszai Anna néprajzi szakíró; Szilágyi N. Sándor nyelvész, egyetemi tanár; Tánczos Vilmos néprajzkutató; Veres Valér szociológus.

A nyelvészet kapcsolatban áll számos tudományággal (hisz nyelv és gondolkodás elválaszthatatlan egymástól), ezért (is) ajánlható tanulmányozásra ez a kiváló munka nyelvészeknek/nyelvművelőkön kívül történészeknek, néprajzkutatóknak, szociológusoknak, közgazdászoknak, jogászoknak, pedagógusoknak (különösen magyar szakosoknak), papoknak/lelkipásztoroknak, újságíróknak, színészeknek, orvosoknak, műszaki értelmiségieknek, politikusoknak, valamint azoknak az értelmiségieknek, akiket érdekel a magyar nyelv erdélyi/romániai változatának múltja, jelene, jövője. Különös tekintettel arra, hogy ilyen részletes, tudományos pontossággal készült magas színvonalú nyelvleírás még sosem született Erdély Romániához csatolása óta.

In Vitro – Veress Gábor Hunor a kiállító

Január 22-én nyílt meg Ctrl Esc címmel a marosvásárhelyi Camera K'Arte új kiállítása. A kis kiállítótér kirakatablaka elé helyezett műtárgy egy számítógép billentyűzetének sokszorososan felnagyított vezérlőgombja. A Ctrl Esc kombináció, illetve billentyű-

parancs feliratot viseli. A fiatal marosvásárhelyi szobrász-nemzedék igen aktív képviselője, Veress Gábor Hunor ezzel nyilván nem a számítástechnikába akarja beágyazni magát, a konceptuális művészet oldaláról közelíti meg a lényegét.

Az IN VITRO kiállítássorozat, a K'Arte Egyesület projektje a Művelődési Minisztérium által támogatott FORMA 2 projekt része. Három tárlatot ölel fel, a mostanit, a Simion Moldovanét, illetve az Oproiu Nicolette által felvállaltat. Mindhárom az énkéréséről szól, s a művek különböző generációk gondolkodásmódját tükrözve közelítenek az identitás, a hovatartozás, közösség és idő kérdéséhez. Kortárs és közérdekű témákat érintve a hely, a művész és a közösség szubjektív korpét rajzolják meg – olvasható az egyesület közleményében. A projekt főpartnere a 3g HUB.

A művészi kérdésfelvetés így hangzik: „Tudja valaki, hogyan kell ebből kimászni? Ebből a világméretű escape-roomból. De ha sikerül, az azt jelenti, hogy minden a régi lesz? Visszatérünk a normálhoz, vagy kezdjük újra? A teljes képernyőt kitölti a probléma, mi pedig kétségbeesetten keressük a varázslatos billentyűt, amely visszaadja a régi életünket, legyen az fényes vagy nyomorult.”

A hatalmas billentyű ott van az ablakban. Van, aki megbámulja, mások közönyösen mennek el mellette. A projektbe bekapcsolódott művészeket bizonyára a felvetett kérdések élénken foglalkoztatják, alkotói kihívásként töprengenek rajtuk, és próbálnak válaszokat találni, sugallni. Ki-ki a maga módján. A nagyközönség alighanem eléggé tájékozatlan az ilyen kérdésfelvetésekben, különösebb nyitottságot sem mutat a vizualitás illyenszerű vetülete iránt. De úgy

Cseh Ilona: Téli minimál

látszik, a K'Arte eléggé kitartóan igyekszik népszerűsíteni az elképzeléseit, szükség is van a kitarásra. Az In Vitro sorozat bizonyára folytatódik. Persze ha belegondolunk, a megnevezés maga sem egyértelmű. Van olyan szótár, amelyben 13-féle jelentést határoznak meg e kifejezésre. A beavatatlan néző lehet,

hogy eltájolódik, tanácstalan, nem tudja, hogy az egészet hova tegye. Vajon némileg több eligazításra lenne szüksége, hogy a kísérlet, a szellemi megtermékenyülés célba találjon? Sok a kérdés. De éppen ez, a kérdésfelvetés a művészet egyik célja. Az alkotó embereké különösképpen az. (nk)

Ctrl Esc

Fenntarthatósági kódex létrehozása: egyetértési megállapodás a Német Fenntartható Fejlődés Tanáccsal

Egyetértési megállapodást írt alá a kormány főtitkárságán belül működő Fenntartható Fejlődés Főosztály és a Német Fenntartható Fejlődés Tanács a romániai fenntarthatósági kódex létrehozásáról.

„Ma újabb fontos lépést teszünk Románia fenntartható fejlődésére vonatkozó nemzeti stratégiájának megvalósításában: lefektetjük a fenntarthatósági kódex alapjait. Kulcsfontosságú pillanat, mert Németország tapasztalatai alapján, ezen egyetértési megállapodás alapján megkezdjük a kódex kidolgozását, amely világosan és átláthatóan feltárja az üzleti környezet hozzáállását a fenntartható fejlődés elveinek alkalmazásához” – mondta *Borbély László* államtanácsos, a Fenntartható Fejlődés Főosztály koordinátora.

A román fenntarthatósági kódex létrehozása átláthatóságot és összehasonlíthatóságot teremt az entitások fenntarthatósági teljesítménye tekintetében. Pontos referenciákat fog tartalmazni a nem pénzügyi beszámolási mechanizmusokról olyan szervezetek számára, amelyek a 1938/2016. számú, számviteli szabályok módosításáról és kiegészítéséről szóló rendelet hatáskörébe tartoznak.

Fontos megjegyezni, hogy az iparától és a nagyságtól függetlenül minden olyan szervezeti forma, amelyre nem vonatkozik a jelentési kötele-

zettség, önként alkalmazhatja a fenntarthatósági kódexet.

Az interaktív platformon keresztül készített jelentéseknek a következő kérdéskörökre kell kiterjedniük: fenntarthatóság, környezetvédelem, szociális és személyzeti kérdések, az emberi jogok tiszteletben tartása, a korrupció és a megvesztegetés elleni küzdelem. A kódex kritériumai azt is meghatározzák, hogy jelentést kell készíteni az ezekhez a kérdésekhez kapcsolódó politikákról, eredményekről és következtetésekről.

A keret elfogadásának célja, hogy ösztönözze a magánvállalkozások és más szervezetek hozzájárulását a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó, 17 fenntartható fejlődési célkitűzés végrehajtási folyamatához, amelyet Románia a fenntartható fejlődési stratégiáján keresztül vállalt.

A román fenntarthatósági kódex kidolgozása a „Fenntartható Románia – a fenntartható fejlődés nemzeti stratégiájának megvalósításához szükséges stratégiai és intézményi keretek fejlesztése” – SIPOCA 613 – projekt egyik speciális célkitűzése, amelyet a Fenntartható Fejlődés Főosztály hajt végre. Ez a projekt keretében kidolgozott monitoring mechanizmus része lesz, és célja a stratégia megvalósításában elért eredmények nyomon követése. *(közlemény)*

Megkezdték a munkát Vuhanban a WHO nemzetközi szakértői

Megkezdték a munkát pénteken Vuhanban az Egészségügyi Világszervezet (WHO) nemzetközi szakértői, akik az új típusú koronavírus eredetének felkutatására érkeztek két héttel ezelőtt a közép-kínai városba.

A szakértői csapat 13 tagja január 14-én érkezett a járvány legelső ismert gócaént elhíresült Vuhanba, érkezésüket követően pedig kéthetes karantént kellett eltölteniük.

Peter Ben Embarek, a küldöttség vezetője a Global Times nevű kínai lapnak csütörtök este elmondta: a tervek szerint kórházakat fognak felkeresni Vuhanban, illetve elmennek arra a piacra is, amelyet a járvány egyik legkorábbi gócaént tartanak. Bár a piacot, ahol tengeri ételeket és különféle vadhúsokat is árultak, a járvány kitörését követően lezárták, Ben Embarek szerint így is sok minden láthatnak és megtapasztalhatnak ott. Elmondta: egyebek mellett tanulmányozhatják azokat a helyeket, ahol fertőzőesetek kapcsolódtak

össze, feltárhatják az események körülményeit és lefolyását, valamint felkutathatják a piacon árult állatokról és termékekről szóló feljegyzéseket. A szakértő reményei szerint lehetőséget kaphatnak arra is, hogy a járvány kitörésének idején a piacon dolgozó árusokkal is beszélhessenek. A nemzetközi küldöttség emellett olyan kórházakba is ellátogat majd, ahol a legelső Covid-19-es pácienseket kezelték.

A WHO csütörtöki közlése szerint a szakértők látogatást tesznek továbbá az egyesek által a koronavírus véletlenszerű elterjesztésével megvádolt vuhan virológiai intézetben, a vuhan járványügyi központ laboratóriumában, valamint beszélnek a járvány kezelésében legkorábban részt vevő szakemberekkel, illetve néhány emberrel a legelső Covid-19-es betegek közül.

A WHO egy, a Twitteren közzétett bejegyzésben aláhúzta: egyelőre nem vetnek el egyetlen elméletet sem a SARS-CoV-2 koronavírus okozta betegség (Covid-19) eredetét illetően. *(MTI)*

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
 - információ - 118-932
 - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
 - Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
 - Optika-Optofarm - 0265/212-304
 - 0265/312 436
 - 0265/250-120
 - 0265/263 351
 - 0265/263-351
 - Marmed járóbeteg-rendelő: - 0265/250-344
 - 0756-468-658
 - 0729-024-380
 - Labor - 0751-114-307
 - e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro
 - Dora Optics - 0733-553-976
 - Dora Medicals - 0265/212-971
 - Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222-446
 - Emma vendéglő, hidegtájak készítése - 0740-083-077
 - 0365/404-664
 - Prefektúra - 0265/266-801
 - RDS-RCS - 0365/400-401
 - 0365/400-404
 - Áramszolgáltató vállalat - 0800-801-929
 - vidék - 0265/929
 - Delgaz Grid - 0265/200-928
 - 0800/800 928
 - Aquaserv:
 - hideg víz-csatoma - 0265/215-702
 - közönség-szolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800
 - 08008 208-888
 - Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
 - Vasútállomás - 0265/236-284
 - Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halotyszállítás - 0265/215-119
 - 0744-282-710
 - Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
 - koporsók, kellékek, - 0745-606-215
 - koszorúk - 0745-606-269
 - és halotyszállítás - 0758-047-604
 - Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
 - 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

2021. január 31-én egy éve, hogy GÁBOR VASILE megpihent.

Oly szomorú egyedül nélkülöd élni, s téged még mindig hazavárni. Feledni valakit lehetetlen csoda, mert akit szeretünk, nem feledjük soha. A temető csendje ad neked nyugalmat, emléked szívünkben örökké megmarad. Életed oly váratlan és gyorsan ért véget, itthagytál minket, kik úgy szerettünk téged.

Nyugodjál békében!
Bánatos felesége, öt lánya és vejei. (10591)

ADÁSVÉTEL

BÚZÁT vásárolunk. Tel. 0722-396-107. (10457)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk január 30-án özv. SIPOS MAGDOLNÁRA halálának első évfordulóján. Nyugalma legyen csendes!
Fia, Csaba és családja, unokája, Izabella és családja. (10548-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, apa, nagypapa, testvér, após, sógor, nagybácsi, barát,

CSIFÓ MIKLÓS

életének 79. évében január 27-én tragikus hirtelenséggel elhunyt. Virrasztása január 31-én, vasárnap 17 órától lesz a marosvásárhelyi református temető ravatalozójában. Temetése február 1-jén 13 órakor lesz a református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (10580-I)

RÉSZVÉNYILVÁNÍTÁS

Fájó szívvel búcsúunk a jó baráttól és szomszédtól, CSIFÓ MIKLÓSTÓL. Nyugodjon békében! Őszinte részvételünk gyászoló hozzátartozóinak. A Kelemen család. (10592-I)

Mély megrendüléssel értesültünk kedves kollégánk, VERES JÓZSEF haláláról. Szép emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Őszinte részvételünk szereteteinek. A Cukorbeteg kis közössége. (10595-I)

Mély együttérzésünket fejezzük ki a Csifó családnak, és osztozunk fájdalmukban ezekben a nehéz percekben, szerettük, CSIFÓ MIKLÓS elhunytával, aki a marosvásárhelyi AS Armata egykori sportklub vezetőtanácsának az alapembere volt 1980-2000 között. Őszinte részvételünk a gyászoló családnak. Az egykori AS Armata marosvásárhelyi sportklub volt vezetője és volt sportolói. Cacovean Cornel tartalékos ezredes. (10596-I)

A Rotary Club Téka Marosvásárhely megrendülten értesült alapító tagja, volt kincstárnoka, CSIFÓ MIKLÓS

hirtelen bekövetkezett elhunytáról.

A Club 17 éves fennállása alatt pragmatizmusa, megbízhatósága, ugyanakkor személyes habitusa, töretlen derülátása és egyesítő ereje mindvégig meghatározó egyéniségévé tette Őt baráti társaságunknak. Állandó résztvevője volt mind jótékonyági projektjeinknek, mind csapatépítő, közös kirándulásainknak, a baráti vacsoráknak.

Egyetlen tagunk volt, aki 100%-os jelenléttel büszkélkedhetett a heti rendszerességű összejöveteleinken. Ez nemcsak helyi, de országos, sőt világszinten is ritka teljesítmény. Tavaly ezt emlékplakettel is nyomatékosítottuk, melyet örömmel fogadott.

Elhunytát megelőző este is egy jókedvű, a hosszú online időszakot feloldó személyes találkozáson örvendhettünk értékes társaságának és az általa kezdeményezett és „szponzorált” virslivacsorának. Nem tudtuk, hogy ez lesz „utolsó vacsorája”.

Másnap, szintén jó barátok társaságában, boldogan érte a hirtelen halál. Köszönjük, Mindenható Atyánk, hogy egy teljes élet végére kegyes befejezést szántál társunknak, barátunknak.

Ég veled, drága „Miki bácsi”, emléked örökre megőrizzük!
A RC Téka tagsága (10602-I)

Fájdalommal veszünk búcsút barátunktól, CSIFÓ MIKLÓSTÓL, aki örökre eltávozott közülünk. Isten nyugtassa békében! Őszinte részvételünk a gyászoló családnak. Cacovean Cornel és Aurelia családja. (10596-I)

Őszinte tisztelettel és hálával búcsúunk szeretett osztályfőnöküktől, HALDENWANG KÁROLYTÓL. Együttérzünk gyászoló szeretteivel. A Művészeti Középfiskola 1966-ban végzett zene szakos növendékei. (-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetünket fejezzük ki az 1966-ban végzett diákjainak és a jelenlevőknek, akik a HALDENWANG KÁROLY tanár temetésén részt vettek. A Haldenwang család. (10606)

Megrendülten értesültünk volt osztálytársunk, CSIFÓ MIKLÓS haláláról. Őszinte részvételünk a gyászoló családnak.
A Papiu Ilarian Liceum esti tagozatán 1962-ben végzett XI. C-s osztálytársak. (10598-I)

Könyv- és CD-eladásból finanszírozzák a Csűrszínház székely kapujának felújítását

A Mikházi Csűrszínházi Egyesület újra kiadta a Székely Szabó Zoltán által összeállított és gondozott *Szerencsés jó estét kívánok e háznak...* című – Széllyes Sándor, a Székely Népi Együttes egykori, közismert tagjáról, énekeséről, mókamesteréről szóló – kötetet, amelyhez az előadásokat tartalmazó CD-melléklet is tartozik. Ugyanakkor újra megjelent a 15 évvel ezelőtt kiadott – Széllyes Sándor és Kerekes Tóth Erzsébet népdalkettőseit rögzítő – CD-lemez is.

A kiadványok megvásárolhatók a Bookman kiadó Dózsa György utca 22. szám alatti könyvesboltjában naponta 9-18 óra között, valamint online a www.antikvarius.ro honlapon.

Az egyesület a könyv és a lemezek eladásából származó bevételből szeretné finanszírozni a Csűrszínház bejáratánál felállított székely kapu felújítását. A renoválásra adományokat is elfogadnak. A pénzt a RO11BRMA0999100067886513-as bankszámlaszámra lehet átutalni.

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

18 hónapig tartó termék csak szemléltető jellegű!

ETV TELEVÍZIÓ

ÜZENET SZERETETTEL VASÁRNAP 13:30

hétfő - szombat csönörtök
9-17 9-11
0737-37 30 30

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, vlaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

r.a.d.i.o

gaga

www.radiogaga.ro

radio.kptv.ro

KPTV
THE ROCK STATION

radio.kptv.ro

therezia

Közlemény

A 2021. január 13-i 3-as számú kormányhatározattal Románia területén 30 nappal meghosszabbították a veszélyhelyzetet.

Emlékeztetjük a polgárokat, hogy a közhatalóságok által kibocsátott, 2020. március elsejével lejárt érvényességű személyazonosító iratok a sürgősségi/veszélyhelyzet teljes ideje alatt, valamint annak lejártja után 90 napig érvényesek maradnak (a COVID-19-világjárvány megelőzésére és hatásainak leküzdésére irányuló intézkedésekre vonatkozó 55/2020-as számú törvény 4-es cikkelye (5) bekezdése értelmében).

A személyazonosító iratok kibocsátására vonatkozó kérvényeket a törvényes előírások tiszteletben tartásával – kötelező az arcmaszka használata, a személyek közötti 2 méteres távolság betartása – nyújthatják be a polgárok *előjegyzés alapján* az ügyfélablakoknál. Időpont igényelhető:

- online az intézmény www.tirgumures.ro honlapján, a Személyazonosító iratok online előjegyzés menüpont alatt;
- a 0265-250.391-es telefonszámon (hétfőtől péntekig 8-16 óra között).

Annak ellenére, hogy a személyazonosító iratok kibocsátási határideje legtöbb 45 nap, a Marosvásárhelyi Személynyilvántartó Községi Közszolgálatnál ezt a határidőt 48 órára csökkentették a személyazonosító kártyára, valamint 24 órára az ideiglenes személyazonosító kártyára és a tartózkodási helynek a személyazonosító iratban való feltüntetésére vonatkozóan (kivélt képeznek azok az esetek, amelyek további ellenőrzéseket igényelnek).

A polgárokat sms-ben értesítik a személyazonosító irat kibocsátásáról.

Ebben az időszakban azonban a személyazonosító iratok kibocsátására vonatkozó kéréseket a törvény által előírt 30 napon belül megoldják. Az intézkedést az országban működő személynyilvántartó közösségi közszolgálatok tudomására hozta a kibocsátó intézmény, azzal indokolva, hogy február közepéig korlátozott mennyiségben áll rendelkezésükre a személyazonosító iratok kibocsátásához szükséges alapanyag.

Indokolt esetben a kibocsátási határidő lecsökkenthető, anélkül hogy felárát számolnának fel.

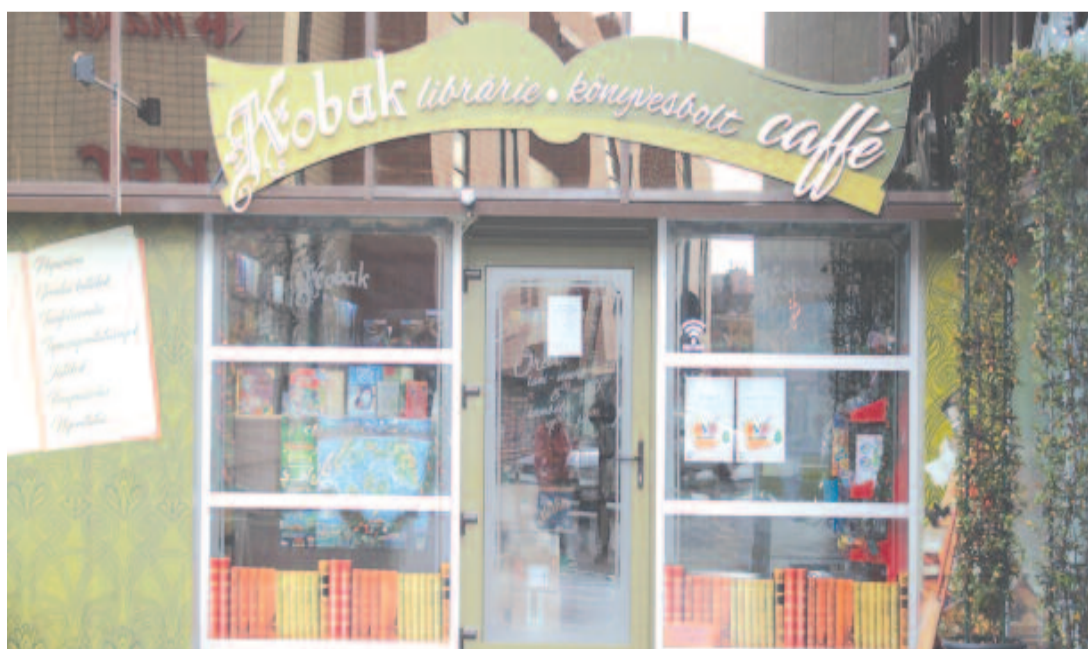
Az érvényes személyazonosító irat a tulajdonosánál marad, ezért a kérvény benyújtásakor másolatot készítenek róla, amelyre a kérvényező feltünteti, hogy az új személyazonosító irat kibocsátásakor leadja a régi iratot.

Az ideiglenes személyazonosító kártya kibocsátási, valamint a tartózkodási helynek a személyazonosító iratra való feltüntetés határideje továbbra is a Marosvásárhelyi Személynyilvántartó Községi Közszolgálatnál az eddig meghatározott marad, azaz 24 óra – kivélt képeznek azok az esetek, amelyek további ellenőrzéseket igényelnek.

Bővebb tájékoztatás a 0265-250.391-es telefonszámon.

Claudia Trif ügyvezető igazgató

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely, Győzelem tér 18. szám,

www.bookyard.ro